

التفقه في الفقه

سلسلة دروس خارج فقه

حضرت آیت اللہ حاج آقا روح اللہ قمری دام ظلہ

جلد اوّل

مبحث دیات

سپشناسه	قرهی، روح الله
عنوان و نام یدیدآور	التفقه فی الفقه: سلسله دروس خارج فقه/ روح الله قرهی.
مشخصات نشر	تهران: جواهریان، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	ج.
شابک دوره	۹۷۸-۶۰۰-۶۶۹۸-۱۵-۱
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۶۹۸-۱۲-۰
قیمت	۳۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
منابع	ج. ۱. ق. ۱. دیات.
موضوع	اصول فقه شیعه
رده بندی کنگره	۱۳۹۴/۱۵۹/۸BP ق ۴/۷
رده بندی دیوید	۲۹۷/۳۱۲
شماره کتابشناسی	۴۰۳۵۱۰

(کتابه حریق برای ناشر محفوظ است)

انتشارات جواهریان

التفقه فی الفقه
سلسله دروس خارج فقه
حضرت آیت الله حاج آقا روح الله قرهی دامت ظلّه
جلد اول (مبحث دیات)

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و لیوگرافی: نشر معارف

نوبت و تاریخ چاپ: اول، ۱۳۹۴

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

تلفن و نشانی مرکز پخش: ۷۷۰۰۵۰۰۰

تهرانپارس - حکیمیه - شهرک والفجر - انتهای بلوار افق - جنب پارک ساحل - مهدیه القائم
المنتظر علیه السلام - انتشارات جواهریان

پیش گفتار

قال الله تبارک و تعالیٰ فی محکم کتابه الکریم: «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ»^۱.

بدیهی است که قسمت عظیمی از دین مبین اسلام را فروع و احکام حیات بخش آن، تشکیل داده است که فقهای عظیم الشان، آن را از منابع غنی ای که شارع مقدس، امر فرموده، به دست می آورند و در زمان غیبت کبری، با آن از شعاع نور وجود مقدس حضرت ولی عصر علیه السلام، از پس پرده غیبت، بهره مند می گردانند.

پویایی فقه شیعه علماء بزرگ را وادار می کند تا در هر زمان و مکان، این رسالت عظیم را بر عهده گیرند.

اثر حاضر، درس گفتار حضرت آیت الله حاج آقا روح الله قهری دامت برکاته است که در فضای کلاس درس و یا تریخ، به مخاطب و حتی مناسباتی که با زمان کلاس، مقارن گردیده، بیان شده است. لذا گاهی مباحث، تکرار شده و یا دارای بیان مبسوط و یا ورود به مباحث دیگر می باشد که نیاز توضیح مفصل در آن موضوع در جای خودش می باشد و طبعاً به صورت پرسش و پاسخ در جلسه نیز بوده است.

بدین منظور، سعی شده، مطالب و سؤالاتی که غیر ضروری بوده و به روند بحث، خدشه وارد می کرده، حذف شود، اما سخنان حضرت استاد، حتی المقدور با کمترین تغییر، عرضه گردد. هر چند روش حضرت استاد بر این بوده که نکاتی را که در پرسش و پاسخ ها وجود داشته، در جلسات آینده مطرح فرمایند.

لازم به ذکر است مطالبی که در پاورقی، عنوان شده، سخنان حضرت استاد، در حواشی مطالب و پرسش و پاسخ و منابع آیات و روایات می باشد.

نکته بسیار مهم برای دانش‌پژوهان گرامی، این است که برای دریافت کامل نکات حضرت استاد، باید مطالب کتاب را به طور کامل، مطالعه کرد و نگاه به آن، مقطعی و مختص به یک جلسه، نباشد. بلکه باید با نگاه به اصطلاح حجمی، به آن توجه کرد.

این اثر، توسط گروه علمی حضرت نرجس خاتون علیها السلام، با بضاعتی در حدّ وسع خودشان، به زیور طبع، آراسته گردیده است. بدین منظور، از فرهیختگان و صاحب‌نظران معظم و اساتید بزرگوار، خواهشمندیم در هر چه بهتر ارائه کردن این بیان گران‌قدر، ما را یاری نمایند.

پیشنها و انعام‌ها خوبان، موجبات خرسندی گروه علمی حضرت نرجس خاتون علیها السلام، فراهم می‌آورد.

گروه علمی حضرت نرجس خاتون علیها السلام

حوزه علمیه امام مهدی عجیه

www.Emammahdy.com

Hazratenarjes.s@gmail.com

فهرست

۱۳	مقدمه
۱۵	تاریخ و ادوار فقه
۱۵	دوره اول و دوم؛ تاریخ شرعیه احکام و فقه ائمه علیهم السلام
۱۵	دوره سوم؛ دوره استقلال
۱۶	دوره چهارم؛ دوره تحول
۱۶	دوره پنجم؛ عصر رکود
۱۷	دوره ششم؛ دوره نقد
۱۸	دوره هفتم؛ عصر گسترش فقه در مکان‌های مخصوصی از جمله حله
۱۹	دوره هشتم؛ دوره جیل‌عاملی‌ها
۱۹	دوره نهم؛ ظهور سیاست‌محوری و ورود علماء عظیم‌الشان در حکومت‌های عصر
۲۱	دوره دهم؛ تحول مجامع فقه
۲۱	دوره یازدهم؛ پایان انحصارگری
۲۳	دوره دوازدهم؛ فقهی، در شایسته اخباریون
۲۵	دوره سیزدهم؛ دوره فقه‌های مدرن
۲۶	دوره چهاردهم؛ دوره اتحاد فقه و اصول
۲۶	دوره پانزدهم؛ دوره نقد آثار و آراء فقهی و اصولی شیخ انصاری رحمته الله علیه
۲۶	دوره شانزدهم؛ دوره تنظیم و تقدیر اصول
۲۸	دوره فقه‌های معاصر
۲۹	فقه مکانی
۳۱	چهار مصدر شریعت
۳۱	عصر شریعت
۳۲	صیانت آیات الهی از تحریف
۳۳	کتاب تفسیر آیات الاحکام
۳۵	آیا در آیات الاحکام هم، امکان جابجایی وجود دارد؟
۳۶	قواعد عامه فقه بر اساس آیات الاحکام
۳۷	سنت، دومین مصدر شریعت فی الاحکام
۳۹	عقل و اجماع، سومین و چهارمین مصدر شریعت
۴۰	عقل چیست؟
۴۰	حجت اجماع نزد علمای شیعه
۴۱	باب اجتهاد
۴۵	معنای دیه
۴۵	دلیل انتخاب بحث دیات
۴۵	معنای دیه
۴۷	معنای دیه در فقه
۴۷	وجوب دیه
۴۸	تعیین مقدار دیه

۵۱	بررسی انواع قتل
۵۱	قصد و نیت در بحث قتل
۵۲	قصد قتل نداشتن و عرفاً قتل عمد نامیدن!!!
۵۴	ارادی بودن قتل عمد
۵۷	شبه عمد
۵۹	قتل خطئی
۶۰	تفاوت شبه عمد و خطئی
۶۳	موارد شش گانه دیه قتل
۶۳	آیا در دیات، قاعده کلی، ملاک است؟!.
۶۵	گرفتن دیه، بعد از بخشیدن حکم قصاص
۶۶	شش مورد دیه قتل
۶۸	شش مورد دیه قتل برای همه ازمنه
۶۹	تبيين اين شش چیز، در محل وقوع قتل، نه تعيين آنها
۷۰	دو علت تبيين اين شش مورد در باب دیات
۷۲	علت اصلی تعيين ديه در نظر گرفتن شغل
۷۴	خطاب کلی یا خطاب خاص؟ باب آن زمان؟
۷۷	امکان وجود تغییر در موارد شش گانه
۸۰	گسترش اسلام و نیاز به تبيين در موارد مشخصه دیات
۸۳	اشکالات فقها در باب دیه
۸۳	اشکالات فقها در باب دیه
۸۹	راه حل نهایی در مباحث شش گانه دیات
۸۹	راه حل نهایی: تعيين از جانب حاکم شرع
۹۰	تعیین قانون، تنها با امضاء حاکم شرع
۹۲	وجود اصل ولایت فقیه و حاکم شرع، در تمام ازمه
۹۳	غیرممکن بودن تغییر و تحول در مبانی
۹۵	در جاهایی که روایات، ضلّه هم هستند، چه باید کرد؟
۹۶	راویان حدیث، چه کسانی هستند؟
۹۷	راویان حدیث در زمان غیبت
۱۰۰	نظر حاکم شرع در احکام اختلافی
۱۰۳	وجه تمایز قتل عمد، شبه عمد و خطئی
۱۰۳	قتل عمد و خارج شدن از حیطه ایمان!
۱۰۴	چگونگی عملیاتی کردن حکم آزاد کردن بنده، در زمان حال
۱۰۴	دیه تعیین شده در قرآن، برای قتل خطئی
۱۰۶	وجه تمایز قتل عمد، شبه عمد و خطئی
۱۰۷	سؤالانی در باب قتل شبه عمد
۱۰۹	حالتی از قتل غیر عمد که هم قصاص دارد و هم دیه
۱۱۱	حاکم شرع، مقدار دیه و نوع دیه را تعیین می کند
۱۱۳	پاسخ به برخی اشکالات در زمینه دیات
۱۱۳	آیا تفاوت مقدار دیه، به معنای تفاوت ارزش انسان هاست؟
۱۱۵	در نظر گرفتن اثرگذاری فرد در جامعه، در میزان دیه
	رد اشکال تعیین قیمت دیه از سوی حاکم شرع و اثرگذاری بر روی مطالب اقتصادی دیگر
۱۱۶	
۱۱۸	آیا روایات را تعطیل کنیم و فقط سراغ رأی حاکم برویم؟
۱۲۱	بررسی روایات در زمینه دیات

۱۲۱	تفاوت روایات و راه حل آن
۱۲۳	اولین روایت از باب دیات
۱۲۵	آیا باید شتر را به عنوان مینای اولیّه قرار دهیم؟
۱۲۷	آیا در تعیین دیه، باید مشاغل مختلف را مدّ نظر بگیریم؟
۱۲۸	آیا امروزه می توان طلا را به عنوان مینا قرار داد؟
۱۳۰	بررسی روایت اول
۱۳۲	بحث ولیّ فقیه، یک بحث کلی است، نه فقط برای این زمان
۱۳۳	بررسی روایت دوم
۱۳۳	حاکم شرع و شرایط زمان و مکان
۱۳۵	نتیجه گیری از روایت اول و دوم
۱۳۶	انتخاب پول به عنوان نوع دیه
۱۳۷	تأیید احکام قضائی؛ وظیفه مجلس یا شخص حاکم شرع؟
۱۴۰	تعیین دیه، به دست حاکم شرع، حقیقت، نه مصلحت
۱۴۱	تضاد میان روایات و اثبات وجود تغییر و تحول در هر زمانه
۱۴۲	انتخاب پول، برای تعیین دیه
۱۴۲	حاکم شرع و اختیار تغییر و تحول به اقتضای شرایط زمان
۱۴۴	نباید نوسان قیمت، اصل قرار بگیرد
۱۴۶	اصرار برخی بر قرار دادن صد ابل به عنوان دیه
۱۴۸	تعیین دیه قتل، بعد، بعد از رضایت اولیاء دم
۱۵۰	با وجود نصّ در روایات چرا نیاز نیست شتر را مینا قرار دهیم؟
۱۵۳	اختیارات حاکم شرع در بحث قصاص و دیات
۱۵۳	اصل در دیه برای افراد مختار، قبیّی حاکم شرع است
۱۵۳	قیاس ارث و دیه، صحیح نیست
۱۵۵	بحث تراضی
۱۵۶	حکم قصاص حاکم شرع، بعد از عفو ولیّ دم
۱۵۹	قصاصی با احتمال بروز فتنه در جامعه!
۱۶۱	حاکم شرع و تعیین دیه، کمتر یا بیشتر از عرف اولیّه روایات؟
۱۶۵	دیه در قتل غیر عمد یا خطئی
۱۶۵	قصاص، در قتل عمد و دیات شش گانه، در قتل غیر عمد یا خطئی
۱۶۶	دیه قتل غیر عمد یا خطئی، نسبی نیست
۱۶۸	اصل در قیمت گذاری: موارد شش گانه، تحت تأثیر شرایط زمان و مکانی
۱۷۱	نظر حاکم شرع: تشریح فرمایشات معصومین (علیهم السلام)
۱۷۳	پرداخت دیه به صورت اقساط
۱۷۳	امکان پرداخت دیه به صورت اقساط در قتل خطئی و شبه عمد
۱۷۴	وثیقه
۱۷۵	حاکم شرع و تغییر سال های تقسیط دیه، برای افراد مختلف
۱۷۷	تقسیط دیه در قتل عمد چگونه است؟
۱۷۸	حد و حدود قائل بودن برای زمان تقسیط دیه
۱۸۱	دیه در شهر الحرام و بلد الحرام
۱۸۱	مقدار دیه در ماه های حرام
۱۸۳	اضافه دیه در ماه حرام، تنبیهی برای حرمت شکنی
۱۸۴	اضافه شدن ثلث دیه، مربوط به شهر الحرام است، یا بلد الحرام؟
۱۸۹	آیا ملاک از حرم، فقط مکه است، یا حرم آل الله را هم در بر می گیرد؟
۱۹۳	کفّاره قتل

۱۹۳	بررسی لزوم یا عدم لزوم کفاره جمع، در قتل عمد
۱۹۵	در کفاره جمع، تضمینی برای روزه نداریم!
۱۹۷	قاتل مریض و کفاره دو ماه روزه!
۱۹۸	لفظ توبه برای قتل عمد، حتمی است
۲۰۰	روزه؛ تخفیفی از ناحیه حاکم شرع
۲۰۱	آیا حاکم می‌تواند در بحث قتل عمد، کفاره یا اضافه دیه را ببخشد؟
۲۰۳	بحث توبه در قصاص و دیه
۲۰۶	آیا قاتل می‌تواند بعد از توبه دیه ندهد؟
۲۰۶	اختیار حاکم در بحث نوع، مقدار و اضافات دیه
۲۰۷	آیا می‌توان اصل دیه را ببخشد؟
۲۰۹	درجه بناسی موارد کفاره
۲۱۱	اطعام شکنی، باید چه چیزی باشد؟
۲۱۲	بررسی نیات در باب کفاره
۲۱۲	۱. کفاره شکستی سرگند
۲۱۴	۲. کفاره روزه
۲۱۵	۳. کفاره ظهار
۲۱۶	حرمت شکنی و کفاره
۲۱۸	نکاتی که راجع به اطعام شکنی باید در نظر گرفت
۲۱۹	استدلال اضافه شدن دیه و کفاره، جاه یا بلد حرام
۲۲۱	دیه، حق الناس و کفاره، حق الله است
۲۲۳	قاتل زن و چگونگی اجرای کفاره زن (دو ماه روزه در پی)
۲۲۷	بررسی تفاوت دیه زن و مرد
۲۲۷	قتل خطئی و وجوب دیه
۲۲۸	دیه، برای همه قتل‌ها یکسان است!
۲۲۹	آیا در نصف بودن دیه زن، استدلالی وجود دارد؟
۲۳۳	علم و حکمت خداوند در مسائل تعبدی!
۲۳۷	حرمت مرد
۲۴۰	قصاص مرد قاتل و پرداخت نصف دیه به ورثه قاتل!
۲۴۲	دلیل حرمت دم یکسان برای زن و مرد، اما دیهی متفاوت!
۲۴۳	دو برابر بودن دیه مرد و احترام به زن!
۲۴۵	راه فهم روایات
۲۴۶	کلیت داشتن احکام
۲۴۷	بررسی دیه زن باردار و طفل در رحم
۲۴۷	قصاص دوباره!
۲۴۸	بررسی دیه زن باردار
۲۴۹	دیه زن باردار و حرمت مادر
۲۵۱	قتل طفل در رحم و عمدی یا خطئی بودن آن
۲۵۲	بررسی دیه جنین
۲۵۸	چرا در سقط جنین، بعد از چهار ماه، دیه است؟
۲۵۹	دیه و قصاص در مورد ولد حرام
۲۶۰	دیه زن باردار به ولد حرام
۲۶۱	میزان دیه ولد حرام
۲۶۳	دیه ولد کافر
۲۶۴	پاسخ به اشکال صاحب جواهر در بحث دیه ولد حرام

۲۶۵	قصاص قاتل ولد حرام
۲۶۶	دیه ولد حرام از باب روایی
۲۶۷	دلیل دیه کامله قاتل شدن برخی از آقایان، برای ولد حرام!
۲۶۸	در دیه ولد حرام، نظر حاکم شرع ملاک است، یا اکثر فقهاء؟
۲۶۸	دیه فرزند ولد حرام
۲۷۰	تضاد روایات و حکم عقل
۲۷۳	دیه و قصاص کافر
۲۷۳	دیه اهل ذمه
۲۷۴	این قلت شهید صدر در باب قصاص قاتل اهل ذمه
۲۷۵	دلیل حرمت مسلمان نسبت به کافر
۲۷۷	قتل کافر توسط مسلمان در کشور غیر اسلامی
۲۷۹	سه قول در زمینه دیه اهل ذمه
۲۸۱	مستند رأی فقهای عامه در مورد «دیه کافر، مانند دیه مسلمان»
۲۸۲	مستند رأی فقهای عامه در مورد «دیه کافر، نصف دیه مسلمان»
۲۸۳	مستند رأی فقهای عامه در مورد «دیه کافر، یک سوم دیه مسلمان»
۲۸۳	دیه کافر، هشت صد درهم
۲۸۴	دیه اهل کتاب و اختلاف نظر فقهای امامیه
۲۸۶	راه حل اختلاف نظرات در مورد دیه اهل کتاب
۲۹۰	دیه اهل کفر و جزیه
۲۹۳	دیه کافر در قتل عمد
۲۹۶	آیا لازم است حاکم شرع خوش، توانایی حکم دادن را داشته باشد؟
۲۹۹	اختلاف نظر روایی در باب دیه اهل ذمه
۳۰۰	بحث تقیه در فتاوای حضرات
۳۰۳	روایات متفاوت در باب دیه اهل ذمه و نظر حاکم شرع
۳۰۷	آیا حاکم شرع می تواند فتوای خود را بر وضو کند؟
۳۰۸	فتوای حاکم و روایات نزدیکتر به عصر خود، با مصالح و مفاسد؟
۳۱۰	دیهی اهل ذمه ای که از تحت حاکمیت اسلام بیرون روند
۳۱۱	دیهی غیر اهل ذمه و رجوع به فعل معصوم
۳۱۳	دیهی کافر حربی!
۳۱۴	دیه کافر مطلق (نه حربی و نه ذمی)
۳۱۶	اگر کافر غیر حربی و غیر ذمی به بلاد مسلمین آمد و کشته شد، دیه او چگونه است؟
۳۱۹	قصاص و دیه کافر غیر حربی و غیر ذمی
۳۲۱	دیه کافر غیر ذمی و غیر حربی بدون ولی دم
۳۲۳	ملاک اهل کتاب بودن یا نبودن در مورد کفار
۳۲۴	دیه کافر مدّعی مسلم بودن
۳۲۵	دیه و قصاص در مورد فرزندان بی سرپرست
۳۲۹	دیه قتل توسط طبیب
۳۲۹	حکم تصمیم شخص به جراحی ضروری
۳۳۱	حکم تصمیم شخص به جراحی غیر ضروری
۳۳۲	حکم تصمیم وراثت بر جراحی شخص
۳۳۳	حکم تصمیم طبیب در مورد جراحی
۳۳۴	اشتباه طبیب در تشخیص
۳۳۸	بررسی روایی بحث
۳۳۹	اهمال طبیب و کشته شدن بیمار در روایات

۳۴۶	اهمال طیب و کشته شدن بیمار غیر مسلم
۳۴۷	طیب سهل انگار و قصاص
۳۴۷	مجبور نداشتن طیب و قتل بیمار
۳۴۹	طیب و حکم تجویز داروی منجر به مرگ
۳۵۳	آیا تجویز داروی منجر به مرگ، قتل عمد است؟
۳۵۴	تجویز غیر عمدی داروی منجر به مرگ
۳۵۵	اهمال داروساز و تجویز داروی منجر به مرگ
۳۵۵	واردات دارو
۳۵۸	دیه و قصاص در قتل به واسطه عمل منافی عفت
۳۵۸	قتل به واسطه عمل منافی عفت؛ شبه عمد، عمد یا خطئی؟
۳۶۵	پررسی بحث از باب روایی
۳۶۷	آیا کسی که زنی را با عت حرمت این عمل می شود؟
۳۶۹	انجام عمل و به وجود آمدن عیب در طرف مقابل
۳۷۰	انجام عمل به واسطه شبه خارجی
۳۷۱	نظر فقها در بحث له
۳۷۳	دیه قتل از طریق افتادن در حمال
۳۷۳	قتل، از طریق افتادن در حمال
۳۷۵	قتل خطئی و مقصر بودن قاتل، متول
۳۷۸	اهمال کاری، قتل شبه عمد، خطئی
۳۸۱	بیمه دیه
۳۸۱	آیا می توانیم خود را برای دیه، بیمه کنیم؟
۳۸۳	تبصره ای برای بیمه دیه
۳۸۷	دیگر آثار منتشر شده از این انتشارات

مقدمه

یکی از نکات بسیار مهم در مباحث بندگی پروردگار عالم، فقه است و فقه، تفکر و نگاه به احکام الهی، از دیدگاه اجتهاد، است.

فقیهان ما، در طول زمان به احکام عبادی، سیاسی و اجتماعی، توجه ویژه‌ای داشتند که ثمره‌ی این تلاش‌ها، گاه کتاب‌های گران‌بهای، چون «جواهرالکلام»، «عروة الوثقی»، و «تحریرالوسیلة»، حضرت امام رحمته‌الله و اعظام دیگر می‌باشد.

یکی از نکات بسیار مهم در مباحث حوزوی، نگاه عمیق به فقه می‌باشد. فقه، به عنوان امری مهم و اساس در بندگی و حرکت سیاسی و اجتماعی، در طیّ زمان‌های مختلف، بوده است. لذا هر کسی پوشیده نیست که اگر کسی بتواند، بدون فقه، جامعه را به سوی پیشرفت حرکت دهد، آن پیشرفت، پیشرفت حقیقی نبوده و برگرد نخواهد بود.

لذا مبانی فقه در یک بعد نیست بلکه جامع تمام ابعاد مورد نیاز زندگی اجتماعی بشر می‌باشد.

ما در مباحث خارج فقه‌مان، نکاتی را در رابطه با تاریخ و دوران فقه، تبیین کردیم، اما در این جا هم به نکته‌ای کوتاه اشاره می‌کنیم و آن، این که از پویایی فقه، همین بس که برای آن، زمان‌هایی را تبیین کردند و دوران مربوط به آن را به عنوان دوران تکامل فقه نامیده‌اند.

از دوره‌های تکامل فقه، همین دوره است که به عنوان بانی برای حکومت دینی می‌باشد. یکی از مباحث آن هم، مبحثی به نام دیات است. ما در کتاب «التّفقه فی الفقه»، بحث دیات را با نکاتی علمی و استدلالی بیان کردیم که در مجلدات متعددی تبیین شده و به فضل الهی به چاپ خواهد رسید. از جمله نکاتی که در این کتاب، مطرح است، پاسخ مستدل به این سؤال است که چرا مباحث دیات ما مربوط به حاکم می‌شود و در حقیقت

معنای «ارش و حاکمیت» چیست؟

جا دارد در این مقدمه بسیار کوتاه، از خواهران و برادران گروه علمی حضرت نرجس خاتون علیها السلام که از فضیلتی بزرگوار و گرمای حوزه علمیه امام مهدی عجیه می‌باشند و در رأس آن‌ها، فرزند عزیزم، فاضل گرمی، حافظ کل قرآن کریم، جناب حجت الاسلام، حاج آقای هادیان، تقدیر و تشکر نمایم.

امید است که خدای متعال، اجر این گروه را نزد خود و عندالحجّه، به بهترین وجه صورتی نیکو، مرحمت فرماید.

از همه عزیزان، خواهشمندم نظرات خود را در مورد این کتاب بیان نمایند و ما را از دعا، خیر خود، فراموش نفرمایند.

این تحفه را به پیشگاه مقدس مولایمان، حضرت حجت‌بن‌الحسن‌المهدی عجیه و نائب بر حقشان، امام‌المسلمین، حضرت آیت‌الله‌العظمی امام خامنه‌ای دامت‌برکاته و همچنین به روح پدر گرمی‌ام، عبد صالح الهی، حضرت حاج شیخ محمدعلی قرهی رحمته‌الله و والده مکرمه‌ام که به واسطه قرائت مداوم زیارت عاشورا بوفیق اتصال به پروردگار را در عصر تاسوعا پیدا کردند، هدیه می‌نمایم.

والسلام علیکم ورحمة‌الله وبرکاته.

العبدروح‌الله‌القرهی

محرم‌الحرام ۱۴۳۷ هـ.ق